

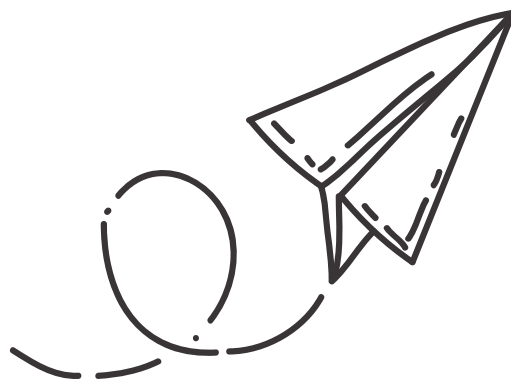
עיצוב ועריכה:
נועה גלץ
רכזת הכלה ומחנכת א-ב

אחברת תכנון

תלפ"ה

פדגוגיה פרסונלית:
תופרים גלימה אישית לכל תלמידה ותלמיד

מערכת שעות כיתתית

[illegible]

מהי פרסונליות?

עקרונות מרכזיים

- אמונה בפוטנציאל וביכולת של כל תלמיד ותלמידה ותפירת גלימה אישית בהתאם לצרכים הלימודיים, הרגשיים והחברתיים שלו.
- העצמת החוזקות של התלמיד, מתן הזדמנויות ומרחבי התפתחות חברתיים ורגשיים.
- מה יעזור לתלמיד ללמוד ולצמוח? מה צריך להוסיף עוד לארגז הכלים שלו ומה לחזק אצלו כדי לפתח את ה"אני" הכי טוב שהוא יכול להיות?

למה פרסונליות?

- מחזקת את תחושת השייכות בקרב התלמידה (התלמיד מרגיש שרואים אותו).
- מעוררת מוטיבציה ומזמנת למידה בקצב אישי ובדרך המתאימה לתלמידה.
- מחזקת את התלמיד המקבל הזדמנות לגלות ולפתח את כישוריו, ומאפשרת מרחב לביטוי אישי ומיצוי הפוטנציאל האישי, המובילים לעצמאות, הצלחה, מסוגלות ולהישגים אישיים גבוהים.
- פרסונליות היא כלי יעיל לטיפול ערכים כגון כבוד הדדי, אחריות, שיתוף פעולה, יצירתיות ורצון לתרום לקהילה. ערכים חיוניים להצלחה בלימודים ובחיים.

מה היה לנו בתשפ"ג?

- **מרחבי ביטוי:** ועדות תלמידים בית ספריות, תפקידים בכיתה ובמה לכל תלמידה - לכל תלמידה יש מקום ומשמעות בבית הספר.
- **„קסמים שבלב“:** מענה חברתי רגשי ל 30 תלמידי שכבת א'.
- **„מאני לאנחנו“:** מענה חברתי לתלמידי כיתות ה'.
- **תכניות מצוינות:** מתמטיקה, שחמט, הנואם הצעיר, אמנות, אורבניקה (מצוינות במוזיאון הגיאולוגי), מקהלה בית ספרית, נבחרות ספורט.
- **כלבנות טיפולית**
- **מענה חברתי רגשי:** קבוצות חברתיות בהובלת מורות השילוב, תכניות אישיות וכיתות.
- **מערך מתנדבים:** פנסיונרים התומכים בקידום תלמידים מבחינה רגשית, חברתית ופדגוגית.
- **אסטרטגיות למידה:** מענה לימודי פרטני ל-24 תלמידי שכבת ד' שאינם בשילוב.
- **מובילות ירוקה:** פרויקט חברתי רגשי קהילתי.
- **חונכות תלמידים**
- **למידה עצמאית:** למידה בזמן גמיש, למידה מבוססת תוצר, למידת סבב. למידה במרחבים בהתאם לצרכים אישיים, ניהול זמן למידה אישי.
- **פרסונליות מורים:** אימון אישי, ליווי למורים חדשים, הדרכות במתמטיקה ובאנגלית, מפגשים אישיים עם מנהלת בית הספר, חונכים למורים בשנת סטאג', מליאות ניהול כיתה לצוות המורים (מכון אדלר, רכזת הכלה), סדנת העשרה - AI, מפגשי "ריפרש" - פעילות ODT, בילויים משותפים, הרמות כוסית, כיבוד בחגים ועוד.

פרסונליות ביעל רום

בבית ספר יעל רום אנו מאמינות ומאמינים שבכל תלמידה טמונה היכולת להיות ה"אני" הכי טוב שהוא יכול להיות. לכן, פיתחנו גישה ייחודית לחינוך ילדים באמצעות **פדגוגיה פרסונלית**.

תחת הגישה הפרסונלית אנו תופרות ותופרים גלימה אישית לכל תלמיד בהתאם לצרכיו וכך מעצימות את החוזקות של כל אחד ואחת. הילדים לומדים להכיר ולאהוב את עצמם, להיות משמעותיים לעצמם ולאחרים, לצמוח ולהתעצם, להיות בהתפתחות מתמדת, לבטא ולקיים את צרכיהם, רצונותיהם וחלומותיהם.

ברמה הרגשית-חברתית מתחזקת תחושת השייכות כי הילדים מרגישים שרואים אותם, וניתנת להם ההזדמנות לטפח ערכים כגון כבוד הדדי, שיתוף פעולה, אחריות, יצירתיות ותרומה לקהילה.

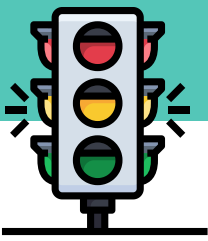
ברמה הלימודית, הגישה הפרסונלית מאפשרת למידה בקצב אישי ובדרך המתאימה לכל תלמידה. כך מתעוררת מוטיבציה ללמידה, תחושת מסוגלות, סקרנות ועצמאות, ואמונה ביכולת להגיע להישגים אישיים גבוהים.

לשם כך, פיתחנו מודל עבודה ייחודי בדמות של "מרחבי ביטוי". מרחבים אלה מניעים תהליכים ונותנים קול ובמה לתלמידים/ות בדרכים מגוונות שמותאמות לכל תלמידה. מרחבי הביטוי הם מסגרות לימודיות, רגשיות וחברתיות המאפשרות לתלמידות ולתלמידים לבטא את עצמם באמצעים שונים, ליצור, ליזום, להתנסות ולחקור את החוזקות האישיות שלהם.

מרחבי הביטוי מהווים מפתח לעבודה עם כל שכבות בית הספר, בכל הגילאים, ברמה השכבתית, הכיתתית והפרטנית. תוכניות העבודה מותאמות לצרכים הייחודיים של התלמידים ושל כל כיתה, ולאורן מוגדרים יעדים ונבנים תהליכי עומק ורוחב בהתאם למדדי צמיחה אישיים.

להמשך קריאה על סוד
ההצלחה של הלמידה
הפרסונלית היכנסו לבר קוד

צמתים חשובים בלוח השנה

ספלאמר

- היכרות, הסתגלות
- אספות הורים שכבות ב'-ו',
- יום ראשון 8.9

אוגוסט

- בניית תכנית שנתית
- עיצוב כיתה
- אסיפת הורים שכבת א' 28.8
- יום היערכות 29.8

ינואר

- מיפויים לימודיים
- ימי הורים
- תעודות מחצית שכבת ו'

אוקטובר-דצמבר

- מיפוי "עוגן"
- בניית תכנית כיתתית
- בניית תכניות אישיות
- ישיבות פדגוגיות

מאי-יוני

- מיפוי "עוגן"
- כתיבת תעודות
- העברת מידע למחנכות הבאה

פברואר-אפריל

- עדכון תכנית כיתתית ותוכניות אישיות
- ישיבות פדגוגיות
- ימי הורים

רשימות

שם התלמיד/ה

1.

2.

3.

4.

5.

6.

9.

11.

12.

13.

14.

15.

16.

17.

18.

19.

20.

21.

22.

23.

24.

25.

26.

27.

28.

29.

30.

31.

במעגל השנה

22-27.9
ראש השנה

15-20.9

8-13.9

1-6.9
ה'כרות ואברות

3-8.11

27.10-1.11

6-10.10
כ'פור-סוכות

29.9-1.10
ראש השנה

15-20.12

8-13.12

1-6.12

24-29.11
כ"ט בנובמבר

17-22.11
שבוע זכויות
הילדה

10-15.11

2-7.2

26-31.1

19-24.1
שבוע
השפה העברית

12-17.1

5-10.1

22-27.12
חנוכה

16-21.3
אביב

9-13.3
פורים

2-7.3
פורים

23-28.2
שבוע המשפחה

16.21.2
שבוע גלישה
בטווח ברשת

9-14.2
ט"ו בשבט

11-16.5

4-9.5
שבוע
בעלי החיים
במערכת החינוך

27.4-2.5
יום הזיכרון
לחללי צה"ל

20-25.4
יום הזיכרון
לשואה

30.3-4.4
פסח

23-28.3
אביב הגיע,
פסח בא

22-30.6
פרידה

15-20.6
קיץ ופרידה

8-13.6
קיץ

1-6.6
שבועות

25-30.5
שבועות

18-23.5
שבוע הגטאות
בזרעים

המדריך לשיחה אישית

מה לומר? מה לא לומר? כמה עקרונות לשיחה אישית מוצלחת עם תלמידים

*"אנשים ישבחו את אמת, אנשים ישבחו את עשית,
אבל אנשים לעולם לא ישבחו כיצד עמית להם להראים"
-מאיר אנשיל*

שיחה אישית היא הזדמנות עבורנו להסתכל לעיני התלמיד או התלמידה, להעניק תשומת לב, להתייחס לצורכיו הייחודיים, לכישוריו ולרגשותיו, ולהתנהגויות של פרט יחיד בתוך הכתה השלמה. זו גם הזדמנות עבור המורה להביא עצמו לידי ביטוי, לבטא אמפתיה ומקצועיות. לשיחות אישיות יכולות להיות מטרות שונות בהתאם לסוג השיחה. במדריך שלפניכם תמצאו שגיאות נפוצות בשיחות אישיות עם תלמידים, מה אף פעם לא לעשות, אבל בעיקר מה כן.

שיחת מה נעש?

באמצעות שיחה זו נוכל לטעת בתלמיד תחושת שייכות לכתה ולבית הספר. הדעה הרווחת הינה ששיחת "מה נשמע" דורשת סטינג קבוע: חדר שקט, שני כיסאות (או יותר, אם זו שיחה קבוצתית) ואם אפשר אולי גם ערכת קלפים שתסייע "להתניע" את השיחה. השיחה יכולה להתקיים בפתח הכיתה, במסדרון, במגרש הכדורגל בזמן התורנות או אפילו ברכינה על מנת לסייע לתלמיד לקשור את שרוכי הנעליים. לעיתים, דווקא שיחה קצרצרה בסטינג לא פורמלי תיחרט בזיכרוננו של התלמיד ותהיה משמעותית עבורו יותר משיחות רבות בסטינג פורמלי. שיחת "מה נשמע" אפקטיבית היא שיחה בה התלמיד הרגיש נראה, רצוי ואהוב.

מה לא לעשות?

- לדבר במקום להקשיב - לעולם אל תדברו יותר מהתלמידה.
- אל תשימו את עצמכם ואת חוויותיכם האישיות במרכז. אל תספרו חוויה אישית אם אינה משרתת צורך של התלמידה. הימנעו מלומר: "גם אני...", "מה שאתה אומר מזכיר לי ש...".

מה כן?

- **שאלות פתוחות** - שאלו שאלות פתוחות שהתשובות עליהן רחבות ואינן מסתכמות בתשובות של "כן", "לא" או "בסדר". במידת הצורך שאלו שאלות המשך המתייחסות ונגזרות מדברי התלמיד. במקום לשאול: "נהנית מהמשימה הקבוצתית?" שאלו: "איך הרגשת בזמן המשימה הקבוצתית?", במקום לשאול: "אתה אוהב ללמוד ספרות?" שאלו: "מה אתה אוהב בשיעורי ספרות?", במקום לשאול: "האם יש לך חברים בכיתה?" שאלו: "מי החברים שלך בכיתה?" או "עם מי היית רוצה להתחבר?".
- **הקשבה** - אפשרו לתלמידה את מלוא המרחב לדבר והקשיבו בתשומת לב לדבריו. התייחסו בדבריכם לדבריו ושקפו את שאמר. אמרו: "אני שומעת שאתה אומר ש..." או "עצוב לי לשמוע ש...".
- **שפת גוף** - הביעו באמצעות שפת הגוף שלכם התעניינות ואמפטיה. התבוננו בעיניי התלמיד, רכנו לכיוונו והתקרבו למרחב הפיזי שלו (ברשות כמובן): נגעו בזרועו, לטפו את כף ידו או ראשו או חבקו אותו.

שיחת נאמנות

מדובר בשיחה הקשה מכולן. שיחת משמעת מתקיימת על מנת להציג גבול ולסמן לתלמיד: עצור, זה לא מקובל. לא מקובל - עליי כמורה או עלינו כבית ספר.

מה לא לעשות?

- ניצחון בכל מחיר - אל תיכנסו למאבקי כוחות ולכיפופי ידיים יחד עם התלמיד. הימנעו מלהיכנס לפינות "ולנצח" את התלמיד בכל מחיר על מנת להראות כוח. זכרו כי כוח וסמכות אינה המטרה אלא האמצעי המשרת אתכם על מנת לסייע לתלמיד להתקדם ולהתפתח מהמקום בו הוא נמצא.
- לאבד את השלווה - אל תאבדו את שלווה, הימנעו מהרמת קול, מבטים חודרים ושפת גוף מאיימת.
- משהו שהתלמיד אמר ערער אתכם? עצרו לרגע, נשמו עמוק וחשבו: מה ערער אותי? למה זה ערער אותי? איפה זה "פוגש" אותי ואת תפיסת העולם שלי? זכרו, אתם לא חייבים להגיב מיד. אתם יכולים לומר: "אני צריך לחשוב על מה שאמרת..."

מה כן?

- **טון דיבור:** שמרו על טון דיבור יציב וקבוע המכבד אתכם ואת התלמיד. דברו בתקיפות אך שמרו על נועם והימנעו מאיומים או מהפחדות. התנהלו בתקיפות אך ברגישות. ניתן לציין: "השיחה הזאת לא פשוטה לי, אתה יודע כמה אני אוהבת אותך, אתה חשוב לי וההצלחה שלך חשובה לי ובדיוק לכן השיחה הזו חשובה" או "אני לא אוותר לך על שמירה על כללי ההתנהגות בבית הספר. אם אני אוותר לך המשמעות היא שאני מוותרת עליך ואת זה אני לא מוכנה לעשות".
- **משמעות:** התייחסו למשמעות ולהשפעות של מעשי התלמיד בגינם נקרא לשיחת משמעת על עצמו ועל הסביבה. לדוגמא, ציינו כי איחורים מרובים מקשים עליו לקחת חלק בשיעור ולהבין את החומר הנלמד.
- **מיקוד:** יש להימנע משיחת חולין. היו ברורים לגבי מטרת השיחה, הימנעו מריכוך המסר שלכם באמצעות מסרים נוספים או טשטושו באמצעות התייחסויות לנושאים אחרים שעל הפרק. היו ממוקדים וענייניים והימנעו מהשערות ואמירות כוללניות. תנו דוגמאות לדבריכם והתייחסו לאירועים ספציפיים. אמרו: "זימנתי אותך כי..."

שיחת העלאת היכרות

הקדישו שעה במערכת לשיחות אישיות פרטיות וקחו כל פעם תלמיד אחר או קבוצת תלמידים (מפגשים מהלב). שיחות אלה מהוות עבור התלמידה רגעים משמעותיים המאפשרים קשר, ומעניקים הזדמנות לבסס תחושת שייכות ואכפתיות.

מה לא לעשות?

- עוד מאותו הדבר. ניסיתם בדרך מסויימת לייצר תקשורת עם תלמיד וזה לא צלח נסו בדרכים אחרות.
- "לעשות את אותו הדבר ולצפות לתוצאות שונות זו אי שפיות"

מה כן?

- **Setting** - בחרו מקום נוח ומכבד. צמצמו הסחות דעת, שבו בנוח ונסו ליצור פניות רגשית לשיחה.
- **פתיחה מקרבת** - פתחו את השיח באמצעות פתיחה המחברת ויוצרת תחושות של קרבה. השתמשו בקלפים, משחק היכרות, תמונות או שאלות אישיות.

שיחת כ/ענ

שיחת משוב הינה שיחה בה המורה נותן לתלמידה פידבק על ביצועים או התנהגות.

מה לא לעשות?

- **סיסמאות:** הימנעו משיח בסיסמאות או מאמירות מכלילות: "את אף פעם...", "תמיד את...", "כל הזמן..."
- **התייחסו למעשה ולא לעושה:** מטרתה של שיחת המשוב הינה לתת פידבק על אירוע ספציפי או על התנהגות מסוימת ולא לחוות דעה על האדם עצמו. הימנעו מלדבר על התלמידה עצמה אלא התייחסו למעשה או להתנהגות.

מה כן?

- **שיטת הסנדוויץ':** הקפידו לפתוח את דבריכם בדברים טובים והתייחסו לנקודות החוזק של התלמידה. לאחר מכן, התייחסו לאזורי הצמיחה שלה וסיימו במילות עידוד ותקווה המעצימות את חוזקותיה. המשיגו כיצד חוזקות אלו יסייעו לתלמידה לצמוח.
- אל תסתפקו במילות עידוד אלא **הציעו הצעות אופרטיביות:** מה יש לעשות מחר בבוקר? השתדלו לדבר בשפת "הכן" ובלשון חיובית ומעצימה.

רגע לפני סיום

מצאו הזדמנויות נוספות לדרוש בשלום התלמידה. ניתן לסיים שיעור בשאלה רפלקטיבית המתייחסת לחוויית הלמידה של התלמידה.

לדוגמא: כיצד הרגשתי בשיעור? ממה נהניתי בשיעור? ממה פחות? האם עשיתי את הטוב ביותר בשיעור? מה אוכל לעשות טוב יותר בפעם הבאה? אפשרו לתלמידה לשתף במליאה או באופן אישי. סיימו מבחן בשאלה אישית המתייחסת לחוויית הלמידה בשיעור שלכם ובמקצוע אותו אתם מלמדים.

הציבו בכיתה תיבת מכתבים ואפשרו לתלמידים לכתוב אליכם באופן אישי את שעל ליבם. זהו מרחב בטוח יותר עבור תלמידים מסוימים. ללא ספק תופתעו ממה שתגלו.

תמצאו בתיבה הרהורים, שיתופים, מצוקות, קשיים, אתגרים, הצלחות ולעיתים התייחסות לקשר: שלכם עם התלמידים ושל התלמידים בינם לבין עצמם.

היכולת לנהל שיתוף מקצועי ואפקטיבי היא כלי חשוב ביצי האורה

כניסה למיפוי עוגן

פורטל מוסדות חינוך
mapping-tool - school - https://mosdot.education.gov.il

כלי מיפוי דיגיטלי (עוגן) - פורטל מוסדות חינוך

כלי מיפוי דיגיטלי (עוגן). חדש מעקשי מנהלים יכולים לצפות בנתונים ברתם כיתות ופרטיות דרך שיקוף מסכי מורים. כלי מיפוי דיגיטלי - מסך מנהל. במסך זה ניתן ...

מסך מחנך/ת ומורים מקצועיים

המידע מתעדכן בהתאם לנתונים המתקבלים בעקבות מילוי כלי המיפוי ...

שיקוף מסכי מורים

כלי מיפוי דיגיטלי (העוגן) הוא שאלון הממפה את התפקוד הלימודי, הרגשי ...

מסך מנהל/ת

כלי מיפוי דיגיטלי (העוגן) הוא שאלון הממפה את התפקוד הלימודי, הרגשי ...

כלי מיפוי דיגיטלי - מסך מחנכים ומחנכות, מורים ומורות

גישה למחנכים ולמורים למילוי המיפוי הדיגיטלי ולנתונים המופקים ממנו ברמת כיתה ותלמיד.

כניסה למיפוי דרך
הצהרות אשרד החינוך

כתב הסכמה שלא להעביר מידע
אתר המיפוי לגורמים חיצוניים
ולאשרור על כלי אתיקה

קראתי והסכמתי

על מנת לצפות בנתוני המוסד שלך יש להודות

להודות

נתוני המוסד שלי

כלי מיפוי דיגיטלי - שאלות בסיס (שכבות א'-ו')

0 טרם החל

0 בתהליך

29 הסתיימו

כלי מיפוי דיגיטלי - הרחבה לתלמידים מחוננים ומצטיינים (שכבות א'-ו')

0 טרם החל

0 בתהליך

9 הסתיימו

כל כיתה נמפה את כל
התלמידים/ות
שאלות הרחבה נוספות
לאחזוניים ואצליינים.

בשלב זה
נקבל רשימה
של כל
התלמידים/ות
בעיצור הסגור נראה
את התאריך האחרון
בו בוצע המיפוי.

מספר תעודת זהות	שם	כיתה	מין	גיל	תאריך דיווח
224819532	אמלן יחי	ג-1	נקבה	7.9	20/08/16
342158821	אורית יחי	ג-1	זכר	7.11	15/07/16
224818038	גן שלום שני	ג-1	זכר	7.8	07/07/16
224809566	גבש שני	ג-1	נקבה	7.11	22/06/16
225806108	גרי שני	ג-1	נקבה	7.8	16/07/16
224804932	גריטובסקי נח	ג-1	זכר	8.0	03/06/16
341826208	גורן זל יעקב	ג-1	זכר	7.9	17/08/16
341598855	דניאל יעקב	ג-1	זכר	8.2	14/04/16
224802756	דניאל יעקב	ג-1	זכר	7.8	13/05/16

רומי אבלסון
ת. לידה: 20/08/2016 | גיל: 7.9

לכניסה על השאלון לחץ על הקישור

כלי מיפוי דיגיטלי - שאלות בסיס (שכבות א'-ו')

כאחריה על
התלמידה תיפתח
חלונית לחץ על
הקישור לכניסה
למיפוי.

אבלסון רומי | ת. לידה 20.8.2016 | גיל 7.11

כלי מיפוי דיגיטלי - שאלות בסיס (שכבות א'-ו') ✓

מיפוי חדש

מיפוי חדש

מיפוי נוכחי או שאלונים קודמים לבחירה

מיפוי נוכחי

תאריך מילוי מיפוי: 11/05/2024 | 13:05 (המיפוי סגור) | גיל התלמיד בעת מילוי השאלון: 7.8

סגירת המיפוי

הודעה למושב אל מיפוי המיפוי של התלמידה

הצגת דוח פרטי האשור בין מיפויים שונים

דוח פרטי משוואה

דוח מסכם פרטי

היבטים לימודיים

היבטים רגשיים ותנהגותיים

היבטים חברתיים

תפקוד קשב

היבטים חושיים - תנועתיים - מרחביים

תחומי עניין וחזקות

היבטים משפחתיים

אוכלוסיות ייחודיות

מענים הניתנים לתלמיד

נענה על השאלון
באופן
ההיבטים.
רצוי להיעזר
במורים
מקצועיים.

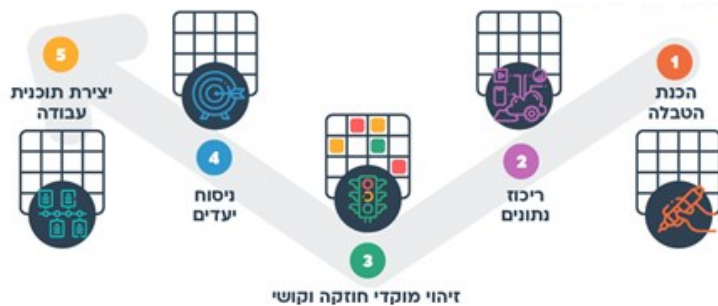
שמירה וסגירת המיפוי

לאחר שמירה וסגירה נחזור אחורה לרשימת התלמידים/ות

מיפוי נתונים לתכנון ההוראה בכיתה

מיפוי הוא כלי אבחוני מערכתי הבודק ישירות את ניהול הפדגוגיה של המורה בכיתה ואת מצב תלמידי הכיתה. ניתן לערוך מיפויים במגוון דרכים ויש להתאים את הכלי הנבחר לצורך שלשמו נערך המיפוי.

להלן מספר כלים שבהם עושים שימוש בבתי ספר:

- טבלת נתונים (מיפוי עוגן, מיפוי דינמי, מיפוי רמזור)
- שאלונים - כלי להיכרות דרך שיח והכלי (מצורף)
- תצפיות (מצורף כלי לתצפית בהפסקה)
- "כלי הקנבס" (מצורף)

1. הכנת טבלה

הטבלה מרכזת את הנתונים במגוון רכיבים על כל תלמיד/ה. למשל, כדי למפות את הפניות הרגשית של תלמידים ללמידה, נתייחס לרקע משפחתי, מצב חברתי, קשר עם מבוגר משמעותי בבית הספר וכדומה. לכל תלמיד/ה שורה בטבלה, וכל רכיב יהווה עמודה בטבלה.

- טבלאות הן כלי נוח ויעיל אך אם אתם מרוויחים יותר ממידע ויזואלי, יש שיטות גרפיות אפשריות שאפשר לשקול כגון דיאגרמת ון או מפת חשיבה לארגון המידע.

2. ריכוז נתונים

חשוב לארגן את הנתונים הרלוונטיים לנושא המיפוי שלנו. על פי הנתונים נקבע מהי רמת השליטה של התלמיד/ה בכל אחד מהרכיבים.

בהכנת מיפוי חברתי או רגשי, נאסוף את מירב המידע האפשרי מיתר המורים, משאלון לתלמידים, משיחות אישיות ומשיחות הורים, ונקבע מהו מצב כל תלמיד/ה במדרג שיצרנו.

3. זיהוי מוקדי חוזקה וקושי

נסמן לעצמנו בצורה בולטת על גבי המיפוי את מוקדי הקושי ואת מוקדי החוזקה המרכזיים שעולים מתמונת המיפוי. נוכל לסמן את הקושי המרכזי של כל תלמיד/ה או את הקושי המרכזי של כלל התלמידים בהתאם למטרה וליעד שלנו.

- למשל, שיטת הרמזור: דחוף, בעיה הניתנת לפתרון במשאבים מועטים או בקלות יחסית, שליטה והבנה טובה של החומר, מצב חברתי או רגשי תקין.

4. ניסוח יעדים

בדף נפרד או בעמודה המיועדת לכך בטבלה, ננסח לעצמנו יעדים לכל תלמיד/ה או לכל קבוצת תלמידים שלגביהם קיימים יעדים משותפים.

5. יצירת תוכנית פעולה

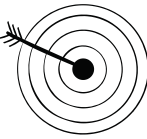
ניצור תוכנית פעולה על ידי תכנון ציר זמן שעליו נסמן את אירועי ההערכה, **הצלחות**, את הזמן שהקצבנו ליעדי הביניים ואת היעדים שהקצבנו לכל תלמיד/ה או קבוצה.

- אחרי שיצרנו את טבלת המיפוי, ניתן ליזום שיחה עם התלמידה או קבוצת התלמידים הרלוונטית, להציג את היעדים שגיבשנו ולקבל גם מהם חוות דעת, תיקונים או משוב על תוכנית הפעולה ועל ההיתכנות שלה לדעתם.

ממיפוי לתכנית עבודה

שלב א: ניסוח מטרות

נתייעץ עם רכזי המקצוע והשכבה, נקבל מהם וממנהל/ת בית הספר את המטרות הבית ספריות והשכלתיות, ונוסיף את הטון האישי שלנו מתוך היכרות עם הכיתה או מיפוי כיתתי שביצענו.
ננסח 2-3 מטרות שנרצה ליישם השנה.

שלב ב: הגדרת יעדים

לכל מטרה שניסחנו בסעיף הקודם, נגדיר 2-3 יעדים ברורים ומדידים.
אילו נתונים ישקפו את השגת המטרה? כיצד תיראה הצלחה מבחינה מספרית?
לדוגמה:

מטרה: שיפור השיח הכיתתי

- יעד 1: הפחתת השימוש במילים לא נאותות
- יעד 2: צמצום התפרצויות תלמידים זה לדברי זה
- יעד 3: הארכת משך הדיאלוג בין תלמידים בזמן דיון

שלב ג: סימון אבני דרך

נקבע מהן אבני הדרך המרכזיות להשגת היעדים שיוכילו למימוש המטרה: אילו פעולות מרכזיות יש לעשות?
לדוגמה:

יעד: הפחתת השימוש במילים לא נאותות

- אבן דרך 1: קיום שיחה עם התלמידים, אילו מילים אינן מתאימות לשימוש בכיתה
- אבן דרך 2: החלטה משותפת, מה עושים כשמישהו עובר על הכללים
- אבן דרך 3: גיבוש שגרה קבועה - כיצד אגיב כשתלמיד/ה משתמשת במילה לא ראויה

שלב ד: קביעת לוח זמנים

ננסה להעריך כמה שעות נדרשות לכל אחת מאבני הדרך ונקבע איזה חלק מהזמן יוקדש לכל אחת מהן. כדאי להיעזר ב**ציר זמן** או ב**לוח תכנון שנתי**, ולציין בו חגים, מועדים וחופשות, אירועים בית-ספריים וכל מה שעשוי להשפיע על שעות ההוראה שיעמדו לרשותנו. נמקם את אבני הדרך על הציר ונסמן מתי נתחיל לטפל בכל יעד ולמשך כמה זמן.

שלב ה: זיהוי אתגרים

אילו מכשולים עלולים לצוץ? איזו אבן דרך תהיה הקשה ביותר ליישום?
איזו אבן דרך דורשת משאבים מיוחדים? האם נזדקק לתקציב או לאישור מיוחד כדי לממש חלקים מהתוכנית?
ננסה לחשוב על פתרונות שיסייעו לנו לעמוד בתוכנית שקבענו ונשלב אותם במערכי השיעורים לאורך השנה.

הסיפור של כיתה _____

נתונים מהמילוי

הסיפור שלנו

מודל S.W.O.T

חולקות

חולשות

הזדמנויות

איומים

הגדרת יעדים לשיפור ההוראה

עבודת ההוראה מזמנת צמיחה ושיפור מתמיד.

מודל SMART עוזר להגדיר יעדים ברורים שיאפשרו לנו לשכלל את מלאכת ההוראה בכיתה:

S – ספציפי

- נבחר יעד אחד שאותו נרצה להשיג ונכתוב רשימת פעולות שעלינו לבצע כדי להשיג אותו.
- לדוגמה: העלאת מספר המשתתפים בשיעור; העלאת רמת הציונים; שיפור באקלים הכיתתי; העמקת ההיכרות שלי עם התלמידים וכדומה.
 - פעולות לדוגמה: אם היעד הוא העמקת ההיכרות עם התלמידים, נציין מה נעשה כדי לקדם זאת – פגישה אישית עם כל תלמיד/ה, בקשה מהתלמידים להביא מהבית חפץ שיקר לליבם ולספר עליו וכד'.

M – מדיד

- נקבע מדדים שבאמצעותם נדע אם הגענו ליעד.
- מספר התלמידים שקיימנו איתם פגישה אישית; מספר התלמידים שנרצה לראות מעורבים בשיעור; ציון ממוצע במבחן; צמצום מספר ההפרעות במהלך השיעור ל-X; הגדלת מספר התלמידים שמכינים שיעורי בית ב-X אחוזים וכו'.

A – אחראי ובר השגה

- נבחן אם היעד בר-השגה וניתן לביצוע בזמן ובתנאים הקיימים. יש לקחת בחשבון את מספר השיעורים השבועי, את התקופה בשנה ואת הרכב הכיתה.
- האם היעד לגבי העלאת מספר המשתתפים הפעילים הגיוני לתחילת השנה?
 - האם שיפור האקלים הכיתתי ניתן לביצוע בתקופת החגים שבה אין רצף לימודי?

R – רלוונטי

- נבדוק אם יעד השיפור שבחרנו רלוונטי ומתאים לצורכי הכיתה, גיל התלמידים ולצרכים שלנו.
- למשל, בכיתה שסובלת ממיעוט משתתפים בשיעור כדאי לעודד מעורבות רבה יותר; בכיתה שהאווירה הלימודית בה רופפת, כדאי לחתור ליצירת מחויבות גבוהה יותר.

T – תחום בזמן

- נקבע תחנות ביניים שבהן נבדוק את התקדמותנו לקראת היעד.
- למשל: בתוך שבוע אספיק לקיים שיחה אישית עם שישה תלמידים; במהלך החודש הקרוב אשלב שלוש פרקטיקות הוראה חדשות בשיעורים.

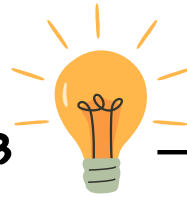

הגדרת 'עצ'ס

-
-
-

צוהלאות

1. העלאת מעורבות התלמידים בתוך השיעור
2. ניצול יעיל של מרחב הלמידה לצורך...
3. מכוונות לאוצר מילים
4. הסרת חסמים המקשים על התמדת הקשב במהלך הלמידה
5. הבנייה מושכלת של שיעור
6. החרת חסמי למידה המבלך ההקנייה הפרונטלית בשיעור
7. ניהול תהליכי למידה רשתיים
8. ניצול השעות הפרטניות להיכרות רגשית-לימודית מעמיקה עם התלמידים
9. שימת דגש על ידע עולם ככלי מסייע להבניית ידע.
10. הפחתת פטפוטים במהלך השיעור
11. העלאת מספר התלמידים המשתתפים במהלך שיעור.
12. הפחתת „טיילת” בזמן שיעור לצורך שתייה, יציאה לשירותים והתאווורות.

הגדרת 'עצ'ס

-
-
-

פעולות לביסוס

-
-
-
-
-
-
-

דוגמה מספר 1

במטרה להסיר חסמים המקשים על התמדת קשב בשיעור, המורה יכולה להחליט על הפעולות האלה:

- שיח משותף אודות הגורמים המקשים על התמדת הקשב בשיעור, וקביעת כללים מובנים בשיעור, המיועדים להסרת חסמים: חפצים איתם מותר „להתעסק” במהלך השיעור, והתנאים שלגביהם שימוש זה אפשרי (לא כלי מרעיש, לא בזמן עבודה עצמית וכדומה).
- כל שיעור מחולק לשני מקטעים - 18 דקות כל מקטע. 5-9 דקות באמצע השיעור מיועדות לפעילות אחרת, מעוררת: חידון, משחק קצר, ריקוד, תרגול תנועתי ועוד.
- המורה מחליט על למידה מפעילה המאפשרת לתלמיד לנוע במרחב הלימודי במהלך השיעור, או לבחור את המיקום שבו הוא עובד - ליד השולחן, בעמידה, על השטיח בפינת החדר.

דוגמה מספר 2

במטרה למוכוונות לאוצר מילים, המורה יכולה להחליט על הפעולות האלה:

- בכל שיעור (בכל תחום דעת), התלמידים ילמדו לפחות מילה אחת חדשה.
- פעם ביום נבחר מילה ונמפה אותה באופן שלם: מיפוי במנטי ומורפולוגי ובכלל זה ביטויים, ניבים, צירופי לשון, אנלוגיות, הפכים, מקורות ספרותיים, משפחות מילים, הקשרים מתאימים ועוד. השיח ינוהל במידה רבה ככל האפשר ע”י התלמידים עצמם.
- ייערך בכיתה שיח רגשי על אודות מילים. כל אחד מהתלמידים יבחר מילה וינהל על אודותיה דיון רגשי שאינו תלוי בידע עולם אלא באסוציאציות רגשיות.

יודגשו האסטרטגיות המכוונות (בכל תחום דעת) להתמודדות עם מילים לא מוכרות. הדיון על אודות האסטרטגיות ייעשה באופן מפורש תוך יצירת מודלינג של המורה להתמודדות שלו עם מילים חדשות. התלמידים המצטיינים ידגימו לכיתה את האסטרטגיות שבהן הם משתמשים, וייערך תהליך של למידה מהצלחות לצד למידה מטעויות.

הכלי - "הכר את התלמיד"

מיומנויות למידה

באיזו מידה לדעתך התפקודים האלה מתארים את התלמיד שאותו אתה מאפיין?

תפקוד	תיאור	הערכה 1-5
קריאה	קריאה משובשת מהלוח/ספרים, קריאה בשטף	
	קצב קריאה איטי, הססני, קריאה מצרפת	
	קושי בקריאה תוך התייחסות לסימני הפיסוק	
כתיבה	קצב כתיבה איטי	
	שגיאות כתיב	
	כתב יד קריא/ אינו קריא	
	אינו מיישם בכתיבה את כללי התחביר	
	שימוש בשפה הדבורה בכתיבה	
	קושי בסיכום	
הבעה בכתב או בע"פ /הבעה שפתית וידע עולם	קושי להביע ידע בכתב ו/או בע"פ	
	קושי לשחזר טקסט באמצעות שאלות מנחות	
	קושי בהבנת הנשמע והנקרא	
הבנה, חשיבה וזיכרון	קושי בהבנת הוראת מילוליות/כתובות	
	קושי באיתור רעיון מרכזי או בזיהוי קשרים רעיוניים (בתכנים, בין חלקי שיעור, בתוך טקסט)	
	קושי בהבנת תכנים סמויים או מופשטים	
	קושי בהסקת מסקנות	
	קושי בזיכרון או בשליפה מהזיכרון	

התנהגות

באיזו מידה לדעתך התפקודים שלהלן מתארים את התלמיד/ה שאותו את/ה מאפיין/ת?

תפקוד	תיאור	הערכה 1-5
קשב	קושי במיקוד קשב בפעילות פרונטלית או קבוצתית	
תלמידאות ועמידה בזמנים	קושי בהבאת ציוד	
	קושי בהתארגנות למשימות	
	קושי בביצוע תהליכי בקרה על משימות	
	קושי לפעול בלוח זמנים קצוב	
	קושי בהגעה בזמן לשיעור	
	מחברות/סביבת למידה לא מסודרת	
מבחנים	למידה לקראת מבחנים	
	מצליח לבטא את ידיעותיו במבחנים ובעבודות	
מוטיבציה	מוטיבציה ללמידה	
	התמדה בפעילות למידה	
משמעת	קבלת סמכות של מבוגר	
	התנהגות מותאמת למצבים מגוונים	
	שמירה על חוקים	
	פתרון בעיות בדרך מקובלת	
סביבה חברתית	השתתפות בפעילות מובנית או חופשית	
	יוזמה לפעילות חברתית	
	התייחסות בכבוד לחברים	
	יצירת קשרים חברתיים	
	השתתפות בטקסים, בטיולים ובפעילויות בית ספריות	

נקודות חוזק	נקודות לשיפור
תפקודים שקיבלו הערכה גבוהה במיוחד (ציון 4-5)	תפקודים שקיבלו הערכה נמוכה במיוחד (ציון 1-2)

תצפית בהפסקה

מספר התלמידים שנכחו במרחב	מיקום:	יום ושעה:	עורכת/ת התצפית:

	תלמידים שאינם מעורבים בפעילות קבוצתית	תלמידים שנמצאים לבד
	מגדר	
	גילאים	
	הפעילויות שבהן הם עוסקים	
	אינטראקציה עם תלמידים אחרים	
	מספר הקבוצות הפועלות במרחב	פעולות קבוצתיות
	מספר ילדים בכל קבוצה	
	הרכב הקבוצה מבחינת מגדר (בנים, בנות, קבוצה מעורבת)	
	הפעילות המשותפת בקבוצה	
	מספר הילדים שהיו מעורבים בתקרית	תקריות פיזיות או תקריות מילוליות תיאור המקרה בצורה מפורטת ולא שיפוטית
	גילאי התלמידים ומגדר	
	כיצד התקרית הסתיימה?	
	האם כללה מעורבות של מבוגר?	
	האם הגיעו לפתרון ומה הפתרון?	
	ילדים שהיו מעורבים בתקרית (צופים/מעודדים/תומכים)	
	מבוגרים נוספים הנמצאים במרחב	אינטראקציה בין מבוגרים לתלמידים
	האינטראקציה בין המבוגרים לתלמידים	
	האווירה בין המורים לתלמידים (משמעתית/חברית)	

מסקנות:

"כלי הקנבס" – לוח עבודה לאיפיון תופעה פרטנית ובניית תוכנית התערבות

הוראה המושתתת על מיפוי נתונים ותכנון קפדני של ההוראה

תכנון ההוראה

7. פעולה מהם התהליכים/הפעולות שאני מציע? 	5. ערך לתלמיד (Value Proposition) איזה שינויים יחווה התלמיד/ים בעקבות המהלך? 	4. קשר איזה סוג של יחסים הייתי רוצה עם התלמיד? כיצד השינוי ישפיע על יחסיו/יחסיהם עם הסביבה? 	2. אפיון מהם הקשיים/חסמים שהיינו רוצים לשפר? 	1. זיהוי מיהו התלמיד/ים שאותו/אותם אנו רוצים לקדם? מאפיינים, יכולות וחזקות אל מול קשיים וחסמים
	6. גיוס כיצד גייס את התלמיד/ים לתהליך? כיצד נביא אותו/אותם למודעות שצריך לעשות שינוי? 		3. בחירה מהם היכולות/ חוזקות שהיינו רוצים לקדם? 	
9. שותפים מי יכול לעזור לי להצליח? 	8. משאבים מהם המשאבים שנחוצים לי? 			

בניית תוכנית התערבות

ע"פ חמשת מרכיבי המודל הלוגי

תוצאות	תפוקות	פעילויות	משאבים	יעדים
מה / מי ישתנה בעקבות תוכנית ההתערבות?	מהן הפעולות שאריך לעשות?	מה תעשו עם המשאבים? דוגמאות לפעילויות:	מהם המשאבים בהם נשתמש בתוכנית ההתערבות?	מהם היעדים/המטרות של תוכנית ההתערבות
5. תוצאות: אילו שינויים אתם מצפים לחול באמצעות פעילותכם? דוגמאות לתוצאות: - תלמידים מתקשים/לא קוראים בשכבה (שיפור הישגים). - מורים בונים שיטורים דיפרנציאליים/ חומרי הוראה דיפרנציאליים. - תלמידי מתמטיקה מצביעים על שינוי ביוס כלפי המקצוע (התנהגות). - יורה במספר התלמידים הלא קוראים/מתקשים במקצוע X. - יורה במספר התלמידים בהקבצה X. - שימוש גדול יותר בסביבות למידה במקצוע X. - אחוז גבוה יותר של מורים משתתפים בפיתוח מקצועי בתחום הועת.	4. תפוקות: מזן התפוקות המוחשיות של פעילויותיכם? תפוקה בדרך כלל מונאת במונחים של כמות/היקף ו/או טווח והיא בדרך כלל מוגת באופן הניתן לכימות. דוגמאות לתפוקות: מספר השיעורים/השעות שניתנו מספר המורים שהשתתפו בהכשרה היקף החומרים שנבנו מספר סביבות הלמידה שפותחו מספר התלמידים שקיבלו שיעורי העשרה/תגבור היקף השעות הפרטניות שניתנו לטובת משימה X מספר תלמידים שעברו מהקבצה X להקבצה Y	3. פעילויות: מה תעשו עם המשאבים? דוגמאות לפעילויות: - פיתוח תצרים, כגון כתיבת חומרי למידה והערכה, יצירת תוכנית לימודים מותאמת. - מתן מענים, כגון תגבורים, שיעורי העשרה, חונכות, מענים רגשיים. - יצירת שותפות, כגון יצירת סביבות למידה, יצירת שיתופי פעולה, יצירת מנגנון ארגוני/סדירות.	2. משאבים: עם מה אתם יכולים לעבוד? יש לזהות את המשאבים העומדים לרשותכם לימוש תוכניתכם. דוגמאות למשאבים: - משאבים אנושיים - למשל, מורים, מתגלים, סטודנטים - משאבים כספיים/ משאבי תקן - למשל, שעות חקן, שעות פרטיות, כספי ניהול עצמי - מקום לביצוע הפעילות - למשל, כיתה, מרחב למידה וכו'. - טכנולוגיה (למשל, מחשבים) וחומרים (למשל, חומרי למידה, ספרים, לומדות).	1. יעדים: מהי המטרה הכללית של תוכנית ההתערבות? שאלו את עצמכם: מה אתם מצפים להשיג באמצעות תוכנית זו? דוגמאות ליעדים: - לשפר את ממוצע ההישגים של התלמידים/הלומדים בהקבצה X. - לשפר את שיעור ההיעדרות/השכחה X. - לצמצם את שיעור הלא קוראים/המתקשים X. - להעשיר את ידע המורים X בנוגע לנשאים X. - לחזק את הידע של תלמידי/מורי X במימוניות X.

עקרונות העיצוב האוניברסלי

עיצוב ׀ תכנון אוניברסלי הוא עיצוב הלוקח בחשבון את השמישיות של מערכת כך שמגוון רב ככל האפשר של אנשים יוכלו לתפעל אותה ביעילות. עיצוב אוניברסלי הוא מושג יחסי ולא מוחלט. בלתי אפשרי לתכנן מערכת שתשרת ביעילות כל אדם ותייצר שוויון הזדמנויות מלא, אך מערכת יכולה להיות מעוצבת אוניברסלית ביחס למרבית המערכות הדומות לה. **הרעיון בעיצוב אוניברסלי בהוראה הוא תכנון מראש של תוכני הוראה, שיטות ועזרי הוראה כך שיתאימו לתלמידים בעלי מגוון רחב ככל האפשר של יכולות.** גישה זו מצמצמת את הוצאת המשאבים על התאמות אישיות ואת כישלונם הלימודי של מי שלא קיבלו התאמות.

1. **שימוש הוגן:** ההוראה צריכה להיות נגישה לכל הלומדות והלומדים. דרכי ההוראה צריכות להיות שוות לכול ומותאמות בצורה מדויקת למגוון הכיתתי.
2. **גמישות:** ההוראה צריכה להיות מותאמת למגוון רחב של יכולות וצרכים.
3. **פשטות:** ההוראה צריכה להיות בהירה וישירה.
4. **מידע ברור:** ההוראה צריכה להיות כלי נוח להעברת מידע באופן ברור ככל האפשר.
5. **סובלנות לטעויות:** ההוראה צריכה להתחשב במגוון היכולות והאופנים של עיבוד מידע.
6. **מאמץ פיזי מצומצם:** ההוראה תתחשב ביכולות ובמגבלות של הלומדים גם מבחינה פיזית וגם מבחינה חושית.
7. **מרחב למידה מגוון:** ההוראה תתחשב בשונות הפיזית הקיימת בין לומדים ובצרכים המגוונים שלהם בנושא מרחב הלמידה.
8. **קהילת לומדים:** ההוראה תעודד קהילה לומדת המתאפיינת בשיתופיות, רעות וסובלנות.
9. **אווירה:** ההוראה תתרום ליצירת אווירה מקבלת ומכילה בכיתה, וזאת בלי לוותר על הציפיות וההישגים.

עוגנים וסדר יום קבוע

מפגש/שיחת בוקר ודקלומים קבועים
(למשל לפני ארוחת בוקר ובסיום יום)
יוצרים תחושת יציבות ומוכנות אצל התלמידים.
שגרה, ריטמון עצמי, תחושת שייכות, קשר וריכוז

חלוקת תפקידים

הקצאת תפקידים לתלמידים\ות מעודדת
עצמאות, אחריות ושיתוף פעולה.
אחריות
יולאה
אנהאית
עבורה כגות
ביאוי עצמי

שימוש בטווח

תחומות זמן ביצוע המשימות השונות
עבור התלמידים\ות. מסייע להבין
כמה זמן מוקצה לכל משימה,
להפסקה, להתארגנות או לסיום יום
הלימודים.
נהל זמן
עצירה בלחות לאנש
הסתת חרזה
תחשת סדר ואראון

עיצוב התנהגות

תכנית כיתתית לצבירת נקודות על
התנהגויות רצויות.
גבולות
הגבת יעדים אישיים ויחתיים
אחריות

כלים לניהול כיתה

נועה אלף -
רבת הכלה ואחנת א-ג'

טבלת משימות כיתתית

מאפשרת למורה לראות את
התקדמות הכיתה בביצוע משימות
הזמן הגמיש, ולתלמידים לראות את
מצבם ביחס לשאר הכיתה.
עבורה כגות
אולכזה
אודות עצמית
השואה בריאה

זמן גמיש - יומן משימות אישי

משימות חובה ורשות, מעקב
עצמי אחר המשימות, תכנון זמן
והתנהגות בין עיקר לספל.
אחריות
התאראעות
סדר עצמיות
אסקה עצמי

הרגלי סדר ובקיון

הקפדה על סדר וניקיון לפני ואחרי ארוחת בוקר, בתחילת
ובסוף יום הלימודים, תורמת לתחושת סדר וארגון בכיתה.
אחריות, שאירה אל סביבה נקייה, אסתאקה, עבורה כגות

טבלת תכנון שבועי

כלי זה מאפשר לתלמידים לנהל את
זמנם השבועי מראש, תוך תכנון מתי
יבצעו כל משימה.
נהל זמן
תכנון
התאראעות
אחריות
יולאה

ארגון סביבה לימודית

ארגון הסביבה מסייע לתלמידים לזכור
מושגים וחומר לימודי, משמש כפיוגומים
לכללי ההתנהגות, תומך בעצמאות
ובהיבטים חברתיים ורגשיים שונים.
לאיירה עצמאית
עבורה כגות ושיתוף עצמית
הסתת חרזה
תחשת סדר ואראון
זיבוס הכיתה

אסטרטגיות לניהול למידה עצמאית

מה אפשר לעשות אחרת כדי לעודד עצמאות בכיתה?

הכול - בניית מרחב המאפשר פעילות מתוך בחירה, במגוון דרכים ובמהלך זיהוי חסמים ובחירת פעולות להסרה. אפשר לשנות את מטרות השיעור, נושא השיעור, תחום הדעת, אוכלוסיות היעד שאליהן מכוונים בהסרת החסמים, סוגי המענים ועוד.

4 פעולות לסיוע עם קושי בהתארגנות:

אפליקציה ליצירת רשימות

שימוש בשעון, סטופר או

שעון חול

שימוש ביומן

תיעדוף המשימות:

מהחשובה לפחות חשובה

5 פעולות לעזרה בריכוז:

הפוגה תנועתית

מינדפולנס

הוספת רעשי רקע

הפחתת רעשים עם אוזניות

האזנה למוזיקת רקע

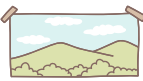
5 פעולות לסיוע בהתמודדות עם

קושי כתיבה או חוסר רצון לכתוב:

יצירת פודקאסט

יצירת כרזה

הבעה באמצעות קומיקס

הקלטת התשובות שלך

שימוש בתוכנה שמקלידה

את מה שאתה אומר

6 פעולות לסיוע בהתמודדות

עם טקסט קשה לקריאה:

האזנה לטקסט המוקלט

חלוקת הטקסט למקטעים

לטווח הארוך: תרגול שטף קריאה באמצעות אתרים

היעזרות בתוכנת הקראה

קריאה משותפת עם חברה

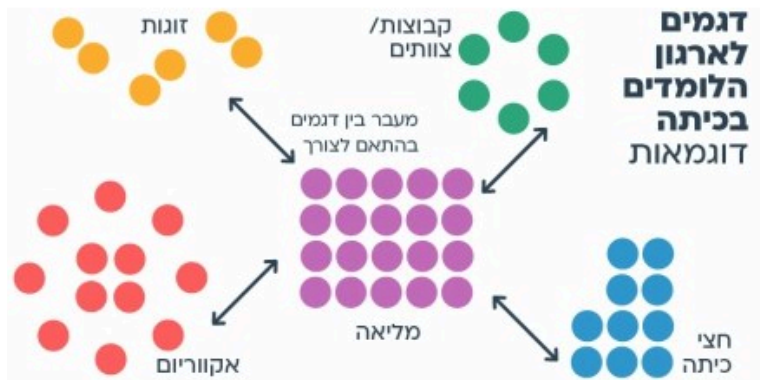

הוספת ניקוד לטקסט

דגמים לארגון הלומדות והלומדים

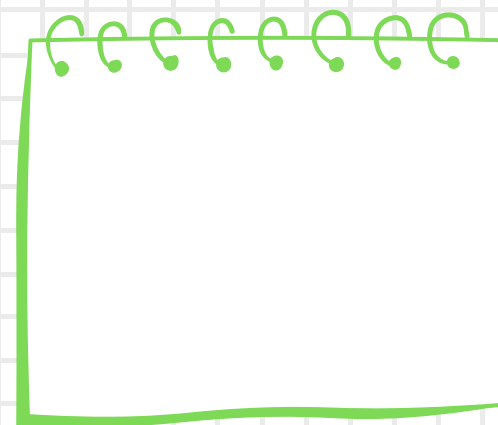
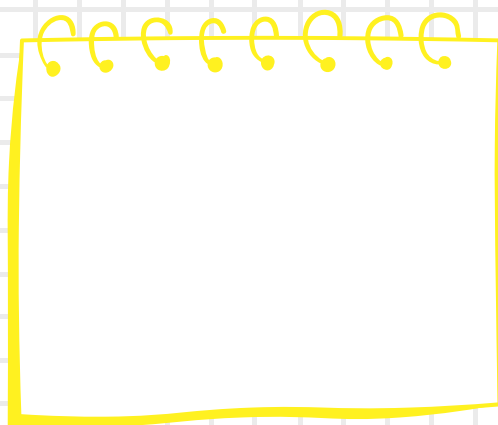
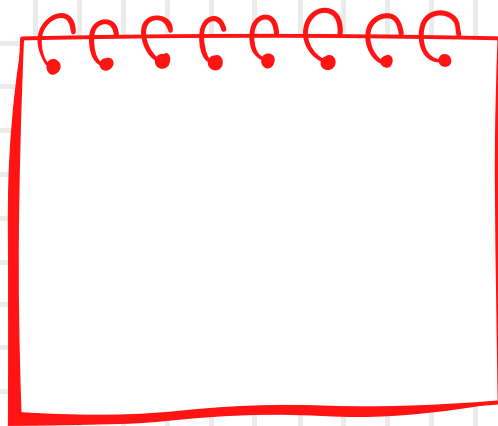
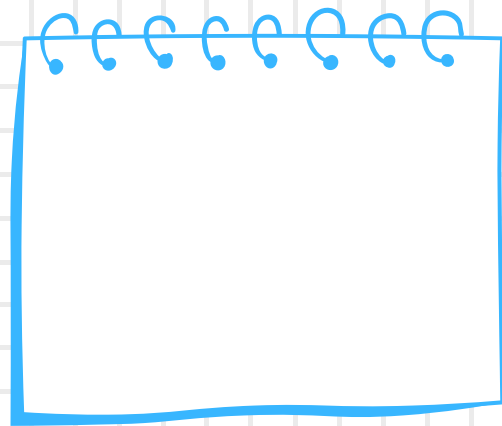

בתכנון שיעור ניקח בחשבון מגוון דגמים לארגון הלומדים והלומדות בכיתה, ונעשה בהם שימוש בהתאם למטרות הלמידה.

- **מליאה:** צורת ארגון הכוללת את הכיתה כולה. מתאימה לצורכי הקניה, סיעור מוחות, קיום שיח רב-משתתפים, או לצורך סיכום ואיסוף לאחר פעילות באחד מהדגמים האחרים שלהלן.
- **קבוצות:** למידה בשלישיות, חמישיות, מודל השמינייה, חצאי כיתה ועוד – על מנת לייצר שיח מגוון ועמוק, ושהייה בתוך נושא לקראת הפקה של תוצר למידה מורכב (סיפור, הצגה, דיבייט, מפת חשיבה). הקבוצות יכולות להיות הטרוגניות (רמות שונות של תלמידים על מנת לייצר קהילת למידה מגוונת), או הומוגניות (אחידות כדי לאפשר התקדמות בקצב שונה למהירים ולמתקשים).
- **מעגלי שיח:** ישיבה במעגל שבו כולם יכולים לראות את כולם. למעגלי שיח יש כללים מוגדרים, ובראשם העדר שיפוטיות והקשבה אמפתית לכל אחד מהמשתתפים. מתאים בעיקר כאשר רוצים לאפשר שיח אינטימי וקרוב בקבוצות קטנות יחסית.
- **זוגות:** למידה בצמד על מנת לייצר שיח מהיר אך גם אישי יותר בין תלמידים. מתאים במיוחד ללמידת טקסט או לגיבוש דעה על נושא.
- **אקווריום:** עבודה של המורה עם קבוצה קטנה בזמן ששאר הכיתה מתבוננת. דגם המשמש בדרך כלל כהדגמה לקראת עבודה קבוצתית של כולם.
- **ג'יקסו:** עבודה בקבוצות-אם לפי נושאים ואז פירוק לקבוצות-מומחים, בהן נציג של כל קבוצה מנחה את האחרים בלמידה שלו, ואז חזרה לקבוצות האם לצורך העמקה, הנחיה ולמידה. שיטה זו מצוינת לעבודה על פרויקטים מורכבים שניתנים לחלוקה לתתי-משימות.
- **פינות עבודה (למידה בתחנות):** הכנה מראש של פינות עבודה שונות שבהן מגוון משימות, ומעבר בין התחנות ביחידים, זוגות או קבוצות קטנות. מתאים בעיקר לעבודה בקבוצות הטרוגניות, לצורך עבודה עצמאית בקצב מותאם אישית.
- **מודל הנבחרת:** מהלך שבו כל הכיתה ערבה להצלחת כולם לקראת השגת יעד כיתתי. כל אחד ואחת בכיתה גם לומד וגם מלמד, וכולם מפתחים ערכות הדדיות.
- **למידה אישית:** למידה בקצב אישי, של כל תלמידה בהתאם ליכולות, לכישורים ולבחירה. למידה אישית ניתנת לביצוע במגוון דרכים: חוברות עבודה, למידת חקר, קורס דיגיטלי וכו'.

חלוקת הכיתה לקבוצות

הישגים נדרשים בעברית

הישג נדרש 1: האזנה ודיבור למטרות שונות

עד סוף כיתה ב'	עד סוף כיתה ד'	עד סוף כיתה ו'
האזנה הממוקדת בדברי אחרים תוך: - מעקב אחר רצף הדברים - גילוי רעיונות בנאמר - פרשנות, הערכה ונקיטת עמדה לגבי תוכן הדברים - פרשנות והערכה של התנהגותו הבלתי מילולית של הדובר - התייחסות לאופן ולצורת ההצגה של הדברים	האזנה הממוקדת בדברי אחרים תוך: - מעקב אחר רצף הדברים - גילוי רעיונות בנאמר - פרשנות, הערכה ונקיטת עמדה לגבי תוכן הדברים	האזנה הממוקדת בדברי אחרים תוך: - מעקב אחר רצף הדברים - גילוי רעיונות בנאמר - פרשנות, הערכה ונקיטת עמדה לגבי תוכן הדברים - פרשנות והערכה של התנהגותו הבלתי מילולית של הדובר - התייחסות לאופן ולצורת ההצגה של הדברים
השתתפות בשיחה ובדיון תוך: - הקשבה ותגובה הולמת לדברי אחרים - השתלבות בדיבור על פי המוסכם	השתתפות בשיחה ובדיון תוך: - הקשבה ותגובה הולמת לדברי אחרים - השתלבות בדיבור על פי המוסכם	השתתפות בשיחה ובדיון תוך: - הקשבה ותגובה הולמת לדברי אחרים - השתלבות בדיבור על פי המוסכם
הצגת רעיונות בשיחה, בדיון או בהרצאה תוך התאמת תוכן הדברים וצורתם לנושא, לנמען ולנסיבות ע"י: - דיבור לעניין וברמת פירוט מתאימה תוך ביסוס הנאמר - הצגת רעיונות ברצף הגיוני - בחירת משלב מתאים ושימוש בלשון קבילה - התאמת נימת הדיבור ועצמת הקול	הצגת רעיונות בשיחה, בדיון או בהרצאה תוך התאמת תוכן הדברים וצורתם לנושא, לנמען ולנסיבות ע"י: - דיבור לעניין וברמת פירוט מתאימה תוך ביסוס הנאמר - הצגת רעיונות ברצף הגיוני - בחירת משלב מתאים ושימוש בלשון קבילה - התאמת נימת הדיבור ועצמת הקול	הצגת רעיונות בשיחה, בדיון או בהרצאה תוך התאמת תוכן הדברים וצורתם לנושא, לנמען ולנסיבות ע"י: - דיבור לעניין וברמת פירוט מתאימה תוך ביסוס הנאמר - הצגת רעיונות ברצף הגיוני - בחירת משלב מתאים ושימוש בלשון קבילה - התאמת נימת הדיבור ועצמת הקול
מתן תשובות ענייניות לשאלות על חומר נלמד תוך שימוש בהסבר, בתיאור, בהדגמה ובהנמקה על פי דרישות המטלה	מתן תשובות ענייניות לשאלות על חומר נלמד תוך שימוש בהסבר, בתיאור, בהדגמה ובהנמקה על פי דרישות המטלה	מתן תשובות ענייניות לשאלות על חומר נלמד תוך שימוש בהסבר, בתיאור ובהדגמה על פי דרישות המטלה

הישג נדרש 1: האזנה ודיבור למטרות שונות

עד סוף כיתה ב'	עד סוף כיתה ד'	עד סוף כיתה ו'
דיווח ענייני על ידי שחזור של אירועים לשם מסירת מידע לנמענים שלא נכחו באירוע	דיווח ענייני תוך הבחנה בין פרטים חשובים לאלה שאינם חשובים למטרות: - שחזור מדויק של אירועים לשם מסירת מידע לנמענים שלא נכחו באירוע - שחזור תהליך לימודי שהדובר היה שותף בו	דיווח ענייני תוך הבחנה בין פרטים חשובים לאלה שאינם חשובים למטרות: - שחזור מדויק של אירועים לשם מסירת מידע לנמענים שלא נכחו באירוע - שחזור תהליך לימודי שהדובר היה שותף בו
סיפור בעקבות חוויה, קריאה או צפייה כדי לשתף ולעניין אחרים, באופן שניתן לעקוב אחר השתלשלות העניינים ותוך הדגשת נקודת המבט האישית		סיפור בעקבות חוויה, קריאה או צפייה כדי לשתף ולעניין אחרים, באופן שניתן לעקוב אחר השתלשלות העניינים
		שימוש בסיפור כדי להבהיר או להדגים את הנאמר
הבעת עמדה אישית על נושא או על טקסט והנמקתה	הצגת טיעון על נושא, טקסט או סוגיה תוך: - העלאת נימוקים רלוונטיים לביסוס הטיעון - שימוש במבנים לוגיים בולטים: סיבה – תוצאה, השוואה, הסבר והדגמה	הצגת טיעון על נושא, טקסט או סוגיה תוך: - העלאת נימוקים רלוונטיים לביסוס הטיעון - שימוש במבנים לוגיים בולטים: סיבה – תוצאה, בעיה ופתרון, הסבר, פירוט והדגמה - התייחסות לטיעונים שכנגד

הישג נדרש 2:

כתיבת טקסטים למטרות שונות ולנמענים שונים

עד סוף כיתה ב'	עד סוף כיתה ד'	עד סוף כיתה ו'
כתיבת סיפור שיש בו אירוע מרכזי	כתיבת סיפור ובו השתלשלות אירועים ומספר דמויות	כתיבה בתבנית סיפורית על נושא, אירוע או דמות אמיתיים או בדויים, תוך הצגת נקודות מבט שונות
כתיבת רשמים בעקבות אירוע, קריאה או צפייה	כתיבת רשמים בעקבות אירוע, קריאה או צפייה	כתיבת רשמים בעקבות אירוע, קריאה או צפייה
דיווח על אירועים מהסביבה הקרובה, שהתלמידים חוו, קראו או שמעו עליו	דיווח על התנסויות לימודיות	דיווח על תהליכי למידה וחקירה
תיאור והסבר של תופעות בעקבות התבוננות או קריאה	תיאור והסבר של תופעות, תהליכים והתנהגויות כחלק מתהליך למידה	תיאור והסבר של תופעות, תהליכים והתנהגויות כחלק מתהליך למידה
	כתיבת הוראות להפעלת אחרים	כתיבת הוראות להפעלת אחרים
	הבעת עמדה מנומקת על טקסט - כתוב, דבור או חזותי - על נושא או על סוגייה	הבעת עמדה מנומקת על טקסט - כתוב, דבור או חזותי - על נושא או על סוגייה
		הבעת עמדה בנושא שנוי במחלוקת וביסוסה תוך התייחסות לטיעונים שכנגד
		סיכום של מידע ממקור אחד לפחות, כחלק מתהליך למידה
		הפקת עבודה כתובה בעקבות התנסות בתהליך של חקר
	כתיבה למטרות רפלקציה	כתיבה למטרות רפלקציה

הישג נדרש 3: הפקת טקסטים כתובים, תקינים מבחינה לשונית, והולמים מבחינה תקשורתית

עד סוף כיתה ב'	עד סוף כיתה ד'	עד סוף כיתה ו'
כתיבת מילים שכיחות ומילים הקשורות לנושא הנלמד, בכתיב נכון ובכתב קריא, בכתיבה של טקסטים למטרות שונות ולנמענים שונים	כתיבה בכתיב נכון ובכתב קריא	כתיבה בכתיב נכון ובכתב קריא
כתיבת משפטים פשוטים ומורכבים, תקינים מבחינה תחבירית, בכתיבת טקסטים למטרות שונות ולנמענים שונים	כתיבת משפטים פשוטים ומורכבים, תקינים מבחינה תחבירית, בכתיבת טקסטים למטרות שונות ולנמענים שונים	כתיבת משפטים פשוטים ומורכבים, תקינים מבחינה תחבירית, בכתיבת טקסטים למטרות שונות ולנמענים שונים
שימוש נכון בסימני הפיסוק הבאים: נקודה, סימן שאלה	שימוש נכון בסימני הפיסוק: נקודה, סימן שאלה, סימן קריאה, מירכאות, נקודותיים, סוגריים	שימוש נכון בכל סימני הפיסוק בהתאם לכללים
שימוש באוצר מילים שהולם את הנושא, הנמענים והמטרה	שימוש באוצר מילים שהולם את הנושא, הנמענים והמטרה	שימוש באוצר מילים שהולם את הנושא, הנמענים והמטרה
מתן כותרת בהתאם לסוג הטקסט שכותבים	מתן כותרת, כותרות משנה וחלוקה לפסקאות, בהתאם לסוג הטקסט שכותבים	מתן כותרת, כותרות משנה וחלוקה לפסקאות, בהתאם לסוג הטקסט שכותבים
כתיבה הממוקדת בנושא או ברעיון	כתיבה הממוקדת בנושא או ברעיון ופיתוחם תוך שמירה על נקודת ראות מסוימת	כתיבה הממוקדת בנושא או ברעיון ופיתוחם תוך שמירה על נקודת ראות מסוימת
	ארגון רעיונות במבנים מתאימים: תיאור והדגמה, סיבה ותוצאה, טיעון והנמקה, שאלות ותשובות, בעיות ופתרון, השוואה	ארגון רעיונות במבנים מתאימים: תיאור והדגמה, סיבה ותוצאה, טיעון והנמקה, שאלות ותשובות, בעיות ופתרון, השוואה
שמירה על רצף בין משפטים ושימוש בקשרים: קשרי זמן, קשרי סיבה ותוצאה	שמירה על רצף בין משפטים ושימוש בקשרים: קשרי זמן, קשרי סיבה ותוצאה	שמירה על רצף בין משפטים ושימוש בקשרים: קשרי זמן, קשרי סיבה ותוצאה
שילוב חומר חזותי להמחשת הרעיון שבטקסט ולהרחבתו	שילוב חומר חזותי ואמצעים גרפיים להמחשת הרעיון שבטקסט הכתוב ולהרחבתו	שילוב חומר חזותי ואמצעים גרפיים להמחשת הרעיון שבטקסט הכתוב ולהרחבתו

הישג נדרש 4:

קריאת טקסטים מסוגים שונים ולמטרות שונות

עד סוף כיתה ב'	עד סוף כיתה ד'	עד סוף כיתה ו'
קריאה קולית שוטפת, רהוטה ומדויקת של טקסטים שנלמדים בכיתה תוך: - שליטה בצופן האלפביתי - הבנת הכתוב	קריאה קולית שוטפת, רהוטה ומדויקת של טקסטים שנלמדים בכיתה תוך: - שליטה בצופן האלפביתי - הבנת הכתוב	קריאה קולית שוטפת, רהוטה ומדויקת של טקסטים שנלמדים בכיתה תוך: - שליטה בצופן האלפביתי - הבנת הכתוב
הבנת המשמעות הגלויה של הטקסט: - הבנת מילים בהקשר - הבנת רצפים כרונולוגיים - זיהוי קשרים לוגיים מפורשים בין חלקי הטקסט תוך הסתייעות בסמני קישוריות - זיהוי הרכיבים הלשוניים ודרכי ארגון ועיצוב - הבנת הנושא או הנושאים המפורשים - קישור לידע העולם	הבנת המשמעות הגלויה של הטקסט: - הבנת מילים בהקשר - הבנת רצפים כרונולוגיים - זיהוי קשרים לוגיים מפורשים בין חלקי הטקסט תוך הסתייעות בסמני קישוריות - זיהוי הרכיבים הלשוניים ודרכי ארגון ועיצוב - קישור לידע העולם	הבנת המשמעות הגלויה של הטקסט: - הבנת מילים בהקשר - הבנת יחידות מידע מפורש - הבנת רצפים כרונולוגיים - הבנת הנושא או הנושאים המפורשים - קישור לידע העולם
הבנת המשמעות הסמויה בטקסט: - זיהוי היחסים הלוגיים שאינם מפורשים בטקסט - זיהוי הזיקה בין מבנה הטקסט ועיצובו לבין תוכנו - הסקת מסקנות - יצירת הכללות - הבנת מטרת הטקסט - הבנת כוונות ועמדות - קישור לטקסטים אחרים - קישור לידע עולם כללי ולידע תחומי	הבנת המשמעות הסמויה בטקסט: - זיהוי היחסים הלוגיים שאינם מפורשים בטקסט - זיהוי הזיקה בין מבנה הטקסט ועיצובו לבין תוכנו - הסקת מסקנות - יצירת הכללות - הבנת מטרת הטקסט - קישור לטקסטים אחרים	הבנת המשמעות הסמויה בטקסט: - זיהוי קשרים סיבתיים נרמזים בטקסט - הבנת מטרת הטקסט - קישור לידע עולם כללי

עד סוף כיתה ב'	עד סוף כיתה ד'	עד סוף כיתה ו'
שימוש במילון להבהרת משמעות של מילים בטקסט	שימוש במקורות כתובים להבהרת טקסט נתון – מילונים וספרי-יען	שימוש במקורות כתובים להבהרת טקסט נתון – מילונים וספרי-יען
התאמת דרכי הקריאה למטרות הקריאה	התאמת דרכי הקריאה למטרות הקריאה	התאמת דרכי הקריאה למטרות הקריאה
הבעת עמדה אישית על הכתוב	פרשנות, הערכה ונקיטת עמדה לגבי הכתוב תוך התייחסות לרעיונות, לנושאים ולמסרים	פרשנות, הערכה ונקיטת עמדה לגבי הכתוב תוך התייחסות לרעיונות, לנושאים ולמסרים

*** לעיתים קרובות ציוני הדרך חוזרים כלשונם בכמה וכמה רמות גיל. במקרים אלה יש להביא בחשבון כי אותו ציון דרך עצמו מתייחס לטקסטים ברמות שונות של מורכבות בהתאם לרמת הכיתה.**

הישג נדרש 5: הפקת מידע ולמידה מטקסטים כתובים

מסוגים שונים בתחומי דעת שונים

עד סוף כיתה ב'	עד סוף כיתה ד'	עד סוף כיתה ו'
הפקת מידע מספרי לימוד, מספרי מידע מאוירים וממילון	הפקת מידע ולמידה מספרי לימוד, מספרי מידע וממקורות מידע דיגיטליים, ממילונים ומאנציקלופדיות לילדים, מכתבי עת לילדים	הפקת מידע ולמידה מספרי לימוד, מספרי מידע וממקורות מידע דיגיטליים, ממילונים ומאנציקלופדיות לילדים, מספרי יען נוספים, מכתבי עת ועיתונים יומיים
הפקת מידע מן הטקסט בהסתמך על מרכיביו השונים: הכתוב, איורים, צילומים וצלמיות	הפקת מידע מן הטקסט בהסתמך על המרכיבים הבאים: הכתוב, איורים, צילומים וצלמיות, מפות וגרפים	הפקת מידע מן הטקסט בהסתמך על המרכיבים הבאים: הכתוב, איורים, צילומים וצלמיות, מפות וגרפים
שימוש במקדמי הארגון שבטקסט למציאת המידע הדרוש: כותרת, כותרת משנה, ספרור, תוכן העניינים, פסקות, הדגשים, הערות שוליים, מפתוח ומיון נושאי	שימוש במקדמי ארגון שבטקסט למציאת המידע הדרוש: כותרת, כותרת משנה, ספרור, תוכן העניינים, פסקות, הדגשים, הערות שוליים	שימוש במקדמי ארגון שבטקסט למציאת המידע הדרוש: כותרת, כותרת משנה, ספרור, תוכן העניינים
זיהוי רכיבי מבנה בולטים בטקסט והבנת תפקידם: שאלה ותשובה, הסבר, טענה, נימוק, הגדרה, דוגמה, הוראות הפעלה	זיהוי רכיבי מבנה בולטים בטקסט והבנת תפקידם: שאלה ותשובה, הסבר, טענה, נימוק, הגדרה, דוגמה, הוראות הפעלה	
זיהוי היחסים הלוגיים בתוך הטקסט: בעיה ופתרון, סיבה ותוצאה, השוואה, הנגדה, רצף כרונולוגי	זיהוי היחסים הלוגיים בתוך הטקסט: בעיה ופתרון, סיבה ותוצאה, השוואה, הנגדה, רצף כרונולוגי	
זיהוי הרעיונות העיקריים בטקסט והבחנה בין הפרטים החשובים לאלה שאינם חשובים	זיהוי הרעיונות העיקריים בטקסט והבנת הנושא הנדון בו	זיהוי הנושא הכללי של הטקסט
ביצוע פעולות על פי הוראות כתובות	ביצוע פעולות על פי הוראות כתובות	ביצוע פעולות על פי הוראות כתובות
הבחנה בין דעות ועובדות וזיהוי עמדת הכותב	הבחנה בין דעות ועובדות בטקסט	

עד סוף כיתה ב'	עד סוף כיתה ד'	עד סוף כיתה ו'
	גיבוש עמדה אישית מנומקת על הטקסט	גיבוש עמדה אישית מנומקת על הטקסט
	איתור טקסטים למטרות למידה בעזרת ההיכרות עם שיטות ארגון הספרייה	איתור טקסטים למטרות למידה בעזרת ההיכרות עם שיטות ארגון הספרייה איתור טקסטים בספריות ובאינטרנט
דליית מידע רלוונטי לנושא הנלמד ממקור מידע אחד לפחות	דליית מידע רלוונטי לנושא הנלמד ממקור מידע אחד לפחות	דליית מידע ממספר מקורות בהתאם למטרות הלימודיות
	הערכת אמינותו של המידע לפי סוג המקור, לפי זהות הכותב ולפי תאריך הפרסום	הערכת אמינותו של המידע לפי סוג המקור, לפי זהות הכותב ולפי תאריך הפרסום

*** לעיתים קרובות ציוני הדרך חוזרים כלשונם בכמה וכמה רמות גיל.
במקרים אלה יש להביא בחשבון כי אותו ציון דרך עצמו מתייחס לטקסטים
ברמות שונות של מורכבות בהתאם לרמת הכיתה.**

הישג נדרש 6: קריאה של יצירות ספרות מתקופות שונות ומסוגות שונות; התייחסות פרשנית להיבטיהן הרגשיים, הערכיים, האסתטיים והחברתיים-תרבותיים

עד סוף כיתה ב'	עד סוף כיתה ד'	עד סוף כיתה ו'
קריאה עצמאית של 30 ספרים לפחות**	קריאה עצמאית של 20 ספרים נוספים לפחות**	קריאה עצמאית של 15 ספרים נוספים לפחות**
היכרות עם יצירות של 5 יוצרים לפחות (שירה וסיפורת)	היכרות עם יצירותיהם של 10 יוצרים לפחות, מתקופות שונות, מהספרות העברית והמתורגמת (שירה וסיפורת)	היכרות עם יצירותיהם של 10 יוצרים לפחות, מתקופות שונות, מהספרות העברית והמתורגמת (שירה וסיפורת)
קריאה קולית שוטפת, מדויקת ומוטעמת של יצירות הנקראות בכיתה	קריאה קולית שוטפת, מדויקת ומוטעמת של יצירות המתאימות לרמת הגיל	קריאה קולית, שוטפת, מדויקת ומוטעמת של טקסט ספרותי מנוקד ובלתי מנוקד
זיהוי דמויות וקורותיהן ביצירה וביטוי עמדה אישית כלפיהן	זיהוי דמויות, תיאוריהן וקורותיהן ביצירה וביטוי עמדה אישית כלפיהן	אפיון הדמות ביצירה על פי מעשיה, דבריה, מחשבותיה וקשריה עם דמויות אחרות
הבנת הסדר הכרונולוגי של האירועים בסיפור	הבנת הקשרים בין אירועים שונים בעלילה - רצף זמנים וסיבתיות	הבנת הקשרים בין אירועים שונים בעלילה - רצף זמנים וסיבתיות - וזיהוי נקודות מפנה בעלילה
הבחנה בביטויים שונים של הומור ביצירות	הבחנה בביטויים שונים של הומור ביצירות	הבחנה בביטויים שונים של הומור ביצירות
	זיהוי היסודות העל-טבעיים ביצירות מסוגים שונים - אגדה, מעשייה, משל, סיפורים דמיוניים	הבחנה בין יסודות בדויים ליסודות בלתי בדויים בסיפורים היסטוריים ובסיפורים על רקע היסטורי
	הבחנה בין מה שנמסר על ידי המספר לבין מה שנאמר על ידי הדמויות	זיהוי נקודת התצפית שממנה הסיפור מסופר – הבחנה בין מספר בגוף ראשון למספר "הכל יודע"
זיהוי המאפיינים הבולטים בשירים: חריזה, חזרות, מקצב, בתים	זיהוי המאפיינים הבולטים בשירים: חריזה, מקצב, צליליות, חלוקה לטורים, חזרות, וקישור לבין משמעות השיר	זיהוי המאפיינים הבולטים בשיר: חריזה, מקצב, צליליות, חלוקה לטורים, חזרות, וקישור בין המאפיינים לבין משמעות השיר

עד סוף כיתה ב'	עד סוף כיתה ד'	עד סוף כיתה ו'
	הבחנה בשימוש ייחודי במילים ובצירופי מילים בשירה	הבחנה בשימוש ייחודי במילים ובצירופי מילים בשירה
		הבחנה בלשון ציורית ובתרומתה למשמעות היצירה
	גילוי משמעויות מפורשות וסמויות ביצירה	גילוי משמעויות מפורשות וסמויות ביצירה
זיהוי נושאים ביצירה	זיהוי נושאים, רעיונות ומסרים מרכזיים ביצירה	זיהוי נושאים, רעיונות ומסרים מרכזיים ביצירה
הרחבת משמעותה של היצירה על ידי: - קישור לעולמם של הקוראים - קישור חופשי בין יצירות שונות - קישור בין האירורים לכתוב	הרחבת משמעותה של היצירה על ידי: - קישור לעולמם של הקוראים - קישור בין יצירות שונות על פי יוצרים, נושאים וסוגות - קישור בין האירורים לכתוב	הרחבת משמעותה של היצירה על ידי: - קישור לעולמם של הקוראים - קישור בין יצירות שונות על פי יוצרים, נושאים וסוגות, גרסות שונות לאותו סיפור, מסרים וזיקות למקורות היהודיים
הבעת רשמים אישיים מהיצירה בעל פה ובכתב	הבעת רשמים אישיים מהיצירה בעל פה ובכתב	הבעת עמדות אישיות והעדפות מנומקות על היצירה או על רכיבים בתוכה, בעל פה ובכתב
הבעת עמדה אישית על היצירה	הבעת עמדות אישיות והעדפות מנומקות על היצירה	הבעת עמדה ביקורתית על תפיסות חברתיות וערכיות העולות מהיצירה
התמצאות בספרייה לבחירת ספרי קריאה	התמצאות בספרייה לבחירת ספרי קריאה על ידי שימוש בקריטריונים שונים: יוצרים, סוגות, נושאים ועניין, רמת גיל שימוש בקטלוגים לבחירת ספרי קריאה	התמצאות בספרייה לבחירת ספרי קריאה על ידי שימוש בקריטריונים שונים: יוצרים, סוגות, נושאים ועניין, רמת גיל שימוש בקטלוגים לבחירת ספרי קריאה

הישג נדרש 7: קריאת טקסטים מן המקורות היהודיים כחלק בלתי נפרד מהמורשת התרבותית היהודית ותוך עמידה על ייחודם הלשוני

טקסטים מן המקורות היהודיים הם חלק בלתי נפרד מהמורשת התרבותית היהודית. תכנית הלימודים **חינוך לשוני: עברית – שפה, ספרות ותרבות** מתייחסת לעיסוק בטקסטים מהמקורות היהודיים כחלק מהחינוך הלשוני בעברית תוך הדגשת ייחודם הלשוני של הטקסטים ותרומתם להכרת הרבדים ההיסטוריים והתרבותיים של השפה, כמפורט בתכנית בעמ' 61-67. רכיבי ההישג הנדרש בקריאת טקסטים מהמקורות היהודיים מתייחסים לעיסוק בהם הן בבית הספר הממלכתי והן בבית הספר הממלכתי-דתי.

העבודה על פי ההישג היא כאמור בתחום אחריותו של המורה כחלק מיישום התכנית. רמת הביצוע של רכיבי ההישג בשכבות הגיל השונות, במקצועות העוסקים בטקסטים מהמקורות היהודיים, תוגדר בהלימה לתכניות הלימודים הרשמיות לבית הספר הממלכתי ולבית הספר הממלכתי-דתי במקצועות אלה (מקרא ממ'; תנ"ך ממ"ד; תושב"ע ממ' וממ"ד; הלכה ממ"ד ועוד) רמת הביצוע תביא בחשבון גם את ההישגים הנדרשים בקריאה ובכתיבה, בהאזנה ובדיבור.

עד סוף כיתה ב'	עד סוף כיתה ד'	עד סוף כיתה ו'
	קריאה שוטפת, מדויקת ומוטעמת של טקסטים מהמקורות היהודיים הנלמדים בכיתה	קריאה שוטפת, מדויקת ומוטעמת של טקסטים מהמקורות היהודיים הנלמדים בכיתה
הבנת הנושאים, הרעיונות והמסרים העולים מהקריאה בטקסטים, שהם חלק מהמורשת התרבותית היהודית	הבנת הנושאים, הרעיונות והמסרים העולים מהקריאה בטקסטים, שהם חלק מהמורשת התרבותית היהודית	הבנת הנושאים, הרעיונות והמסרים העולים מהקריאה בטקסטים, שהם חלק מהמורשת התרבותית היהודית
שליטה במטבעות לשון, ניבים וביטויים מהמקורות מתוך הטקסטים הנלמדים בכיתה	שליטה במטבעות לשון, ניבים וביטויים מהמקורות מתוך הטקסטים הנלמדים בכיתה	שליטה במטבעות לשון, ניבים וביטויים מהמקורות מתוך הטקסטים הנלמדים בכיתה
	זיהוי תופעות ייחודיות של הלשון בטקסטים מהמקורות היהודיים הנלמדים בכיתה	זיהוי תופעות ייחודיות של הלשון בטקסטים מהמקורות היהודיים הנלמדים בכיתה
	זיהוי ייחודן ותפקידן של הסוגות השונות של הטקסטים מהמקורות היהודיים הנלמדים בכיתה	זיהוי ייחודן ותפקידן של הסוגות השונות של הטקסטים מהמקורות היהודיים הנלמדים בכיתה

עד סוף כיתה ב'	עד סוף כיתה ד'	עד סוף כיתה ו'
	זיהוי הדרכים הייחודיות בהן הטקסטים השונים מתייחסים לדמויות, ולנושאים במקורות השונים	זיהוי הדרכים הייחודיות בהן הטקסטים השונים מתייחסים לדמויות, ולנושאים במקורות השונים
		זיהוי והבנה של הזיקה בין טקסטים שונים מהמקורות היהודיים
		הבחנה בגרסאות ובנוסחים שונים של טקסטים
	התמצאות ב"ארון הספרים היהודי" לשם עיון, לשם פירוש של הטקסטים הנלמדים והעמקה בהם	התמצאות ב"ארון הספרים היהודי" לשם עיון, לשם פירוש הטקסטים הנלמדים והעמקה בהם

הישג נדרש 8: הכרה והבנה של המערכת הלשונית - מבנים, תופעות ותהליכים בלשון

עד סוף כיתה ב'	עד סוף כיתה ד'	עד סוף כיתה ו'
הכרת האותיות - צליליהן, שמותיהן וסדרן	הכרת האותיות - צליליהן, שמותיהן וסדרן	הכרת האותיות - צליליהן, שמותיהן וסדרן
הכרת סימני הניקוד הבסיסיים - צליליהם ושמותיהם	הכרת סימני הניקוד הבסיסיים - צליליהם ושמותיהם	הכרת סימני הניקוד הבסיסיים - צליליהם ושמותיהם
זיהוי הצלילים המיוצגים ע"י צירופים של עיצורים ותנועות	זיהוי הצלילים המיוצגים ע"י צירופים של עיצורים ותנועות	זיהוי הצלילים המיוצגים ע"י צירופים של עיצורים ותנועות
הכרת הערך המספרי של האותיות	הכרת הערך המספרי של האותיות	הכרת הערך המספרי של האותיות
חיפוש במילון על פי <u>סדר האלף בית</u>	חיפוש במילון על פי <u>סדר האלף בית</u>	חיפוש במילון על פי <u>סדר האלף בית</u>
הכרת תפקידם של סימני הפיסוק: <u>נקודה</u> , <u>סימן שאלה</u> והכרת דרכי השימוש בהם בטקסט הכתוב	הכרת תפקידם של סימני פיסוק נוספים: <u>פסיק ומרכאות</u> , והכרת דרכי השימוש בהם בטקסט הכתוב	הכרת תפקידם של סימני פיסוק נוספים: <u>סוגריים</u> , <u>מקף מפריד</u> , <u>שלוש נקודות</u> , <u>נקודה פסיק</u> והכרת דרכי השימוש בהם בטקסט הכתוב
זיהוי של מילים המסתעפות מאותו <u>שורש</u> כשייכות לאותה " <u>משפחת מילים</u> "	הבנת המושג " <u>שורש</u> " ותפקידו מבחינת משמעות המילים הנגזרות ממנו	הכרת עקרון תצורת מילים בעברית, המתבססת על <u>אותיות השורש</u> למטרות הבנת הנקרא, חיפוש במילון וכתיב נכון
הכרת הסיומות האופייניות למילים <u>בלשון זכר</u> ו <u>בלשון נקבה</u> , <u>ביחיד וברבים</u> הדופן. התאמה <u>במין ובמספר</u> בין <u>שמות לפעלים</u> ו <u>לתארים</u>	הכרת הסיומות האופייניות למילים <u>בלשון זכר ובלשון נקבה</u> , <u>ביחיד וברבים</u> ויוצאי הדופן. התאמה <u>במין ובמספר</u> בין <u>שמות לפעלים</u> ו <u>לתארים</u>	הכרה ושימוש ב <u>צורות הסמיכות</u> בלשון זכר ובלשון נקבה, בידוע ובריבוי. הכרת מטבעות לשון שכיחות הבנויות בצורת סמיכות
הכרת דרכי השימוש בשמות המספר למטרות שונות; הבחנה בין זכר לנקבה בשמות מספר ושימוש תקין בהם	הכרת דרכי השימוש בשמות המספר למטרות שונות; הבחנה בין זכר לנקבה בשמות מספר	הכרת דרכי השימוש בשמות המספר למטרות שונות

עד סוף כיתה ב'	עד סוף כיתה ד'	עד סוף כיתה ו'
	הכרת תפקידיהן של ה"א הידוע ו"ו החיבור ושימוש תקין בהן	הכרת תפקידיהן של ה"א הידוע ו"ו החיבור ושימוש תקין בהן
	שימוש במונחים המתייחסים לכינויי גוף - גוף ראשון, גוף שני, גוף שלישי, יחיד ורבים, זכר ונקבה	שימוש במונחים המתייחסים לכינויי גוף - גוף ראשון, גוף שני, גוף שלישי, יחיד ורבים, זכר ונקבה
	זיהוי ושימוש תקין בתצורת פעלים בזמנים שונים, בגופים ובצורות שונות	זיהוי ושימוש נכון בשבעת הבנינים הקלאסיים
		הבחנה בין משמעות צורת הפעיל לצורת הסביל
		שימוש נכון בסוגים המרכזיים של תוארי הפועל, הכרת דרכי השימוש בשם הפועל ובשם הפעולה לשם הבנה והפקה של טקסטים מסוגים שונים
		הכרת דרכי השימוש בצורות חבורות ופרודות של כינויי קניין לשם הבנה והפקה של טקסטים מסוגים שונים
	הטיה נכונה ושימוש תקין במילות היחס	הטיה נכונה ושימוש תקין במילות היחס

עד סוף כיתה ב'	עד סוף כיתה ד'	עד סוף כיתה ו'
	הכרת תפקידיהן של מילות הקישור ודרכי השימוש בהן למטרות הבנה והפקה של טקסטים	הכרת תפקידיהן של מילות הקישור ודרכי השימוש בהן למטרות הבנה והפקה של טקסטים
		הבחנה בין הפעולה לבין עושה הפעולה במשפט הפועלי לשם הבנת היחסים בתוך המשפט ולשם הפקה של משפטים תקינים
הבחנה בקשרי משמעות בין מילים - נרדפות והפיכות	הבחנה בקשרי משמעות בין מילים - נרדפות והפיכות	הבחנה בקשרי משמעות בין מילים - נרדפות והפיכות, תוך הבחנה משלבית
הכרה ושימוש בביטויים, בניבים ובפתגמים שכיחים	הכרה ושימוש בביטויים, בניבים ובפתגמים שכיחים	הכרה ושימוש בביטויים, בניבים ובפתגמים שכיחים

*המונחים המודגשים בקו הם אלה שתלמידים אמורים לדעת לקרוא בשמם.

תכנית הלימודים במתמטיקה

מספרים טבעיים: היכרות, יחסים ופעולות

כיתה	היכרות בטווח המספרים	יחסים	פעולות
א	עד 100: ספירה ומנייה, קריאה וכתיבה, המספר אפס, זוגיות ואי-זוגיות, עשרות שלמות, ישר המספרים.	סימני השוויון והאי-שוויון	חיבור וחיסור עד 10 (או יותר לפי יכולת התלמידים); חיבור וחיסור עשרות שלמות; שימוש בחוקי הפעולות; כפל וחילוק עד 20.
ב	עד 1,000: מנייה וספירה בדילוגים, קריאה וכתיבה, ערך המקום, זוגיות ואי-זוגיות, ישר המספרים.	סדר בין המספרים	חיבור וחיסור עד 100 (או יותר לפי יכולת התלמידים), חיבור וחיסור עשרות שלמות, משוואות פשוטות; כפל וחילוק: משמעות הפעולות, כפל בתחום ה-100; שימוש בסוגריים.
ג	עד 10,000: קריאה וכתיבה, הכרת המבנה העשרוני, ייצוגים שונים של המספר, ישר המספרים.	סדר בין המספרים	חיבור וחיסור עד 10,000, כפל וחילוק בתחום ה-100, כפל מספר דו-ספרתי וחד-ספרתי, כפל עשרות שלמות ומאות שלמות, משוואות פשוטות, עיגול מספרים ואומדן, שימוש בחוקי הפעולות, סדר הפעולות ושימוש בסוגריים.
ד	ללא הגבלה קריאה וכתיבה, הכרת המבנה העשרוני, ייצוגים שונים של המספר, אינסופיות המספרים; ישר המספרים.	סדר בין המספרים	ארבע פעולות החשבון, קשרים בין הפעולות וחוקי הפעולות, סדר הפעולות ושימוש בסוגריים, אומדן.
ה	ללא הגבלה קריאה וכתיבה, הכרת המבנה העשרוני, ייצוגים שונים של המספר, אינסופיות המספרים; ישר המספרים.	סדר בין המספרים	ארבע פעולות החשבון, קשרים בין הפעולות וחוקי הפעולות, סדר הפעולות ושימוש בסוגריים, אומדן.
ו	ללא הגבלה סיכום: היבטים דומים ושונים של המספרים בקבוצות השונות: מספרים טבעיים, שלמים, שברים.	סדר בין המספרים; יחסי הכלה בין קבוצות המספרים השונות: מספרים טבעיים, שלמים, שברים.	ארבע פעולות החשבון, קשרים בין הפעולות וחוקי הפעולות, סדר הפעולות ושימוש בסוגריים, אומדן.

שברים פשוטים, שברים עשרוניים, אחוזים

כיתה	היכרות בטווח המספרים	יחסים	פעולות
א	הכרת החצי, ללא סימון פורמלי		בשלב זה יובן שחצי ועוד חצי שווה לשלם, לאחד.
ב	הכרת השברים חצי ורבע תוך שימוש בחלקי היחידה, אין הכרח להשתמש בסמלים.		בשלב זה יילמדו דברים כמו: בשלם שני חצאים; בשלם ארבעה רבעים; בחצי שני רבעים; כשמפחיתים רבע מאחד נשארים שלושה רבעים וכו'.
ג	הכרת השברים היסודיים:	סדר בין השברים	פתירת שאלות מעין אלה: כמה חמישיות ב-3 שלמים? בשעה יש 60 דק'. איזה חלק של שעה הוא 1 דקה? חלק של כמות המבוטא בשבר יסודי, דוגמה: כמה הוא שליש של 21? כל אלה ללא כתיבה בסמלים.
ד	מגוון רחב של שברים, לא רק שברי יחידה. הכרת שתי משמעויות של השבר הפשוט: השבר כחלק מהשלם והשבר כחלק של כמות.	סדר בין שברים, השוואת שברים בדרכים אינטואיטיביות ללא אלגוריתם	חיבור וחיסור שברים עם מכנים קרובים; חיבור וחיסור מספרים מעורבים עם מכנים קרובים; כפל שלם בשבר
ה	משמעויות נוספות של השבר הפשוט , כולל שברים גדולים מ-1 ומספרים מעורבים: השבר כנקודה על ישר המספרים, והשבר כמנת חילוק; השבר העשרוני כשבר שמכנהו 10, 100, 1,000 וכד'. אחוז - היכרות ראשונה.	סדר בין שברים, השוואת שברים; השוואת שברים עשרוניים	צמצום והרחבה של שברים; חיבור וחיסור שברים; חיבור וחיסור שברים עשרוניים; השוואת שברים עשרוניים; עיגול שברים עשרוניים; מעבר משבר עשרוני לשבר פשוט; מעבר משבר פשוט לשבר עשרוני (במקרים בהם השבר העשרוני המתקבל הוא סופי).

כיתה	היכרות בטווח המספרים	יחסים	פעולות
I	שבר פשוט כמנת חילוק; שברים פשוטים ושברים עשרוניים על ישר המספרים; צפיפות; שבר עשרוני מחזורי; אחוזים; יחס - הגדרת היחס ותכונותיו; סיכום: היבטים דומים ושונים של המספרים בקבוצות השונות: מספרים טבעיים, שלמים, שברים;	סדר בין המספרים; יחסי הכלה בין קבוצות המספרים השונות: מספרים טבעיים שלמים, שברים.	כפל שלם בשבר פשוט ובמספר מעורב; כפל שבר בשבר, כולל מספרים מעורבים; כפל וחילוק שברים עשרוניים ב-10, 100 וכו'. כפל שברים עשרוניים; חילוק שברים עשרוניים; חלק של כמות, מציאת ערך החלק, חישוב החלק ומציאת הכמות היסודית; חילוק שברים פשוטים; חישוב ערך האחוז וחישוב האחוז; חלוקת כמות לפי יחס נתון;

גאומטריה

כיתה	מצולעים	גופים	טרנספורמציות	מדידות
א	מצולעים (היכרות גלובלי) מרובעים שונים		הזזה או שיקוף	אורך (השוואה); יחידות מידה שרירותיות; יחידת מידה מוסכמת: ס"מ; זמן בשעות שלמות;
ב		גופים (היכרות גלובלית)	שיקוף או הזזה	מידת אורך בס"מ ובמטר; שטח (השוואה); יחידות שטח שרירותיות; חישוב שטח מלבן; משקל (השוואה); זמן בחצאי שעות, ברבעי שעות;
ג	זוויות, מאונכות, מקבילות; משולשים, מרובעים - תכונות של צלעות וזוויות		סיבוב	אורך ביחידות מידה מקובלות; נפח (השוואה); משקל וזמן ביחידות מקובלות;
ד	אלכסון, ריבוע ומלבן הגדרות ותכונות; תכונות של צלעות ושל זוויות במשולש;	תיבות קודקודים, צלעות, פאות, פריסות, אלכסונים	סימטריה	שטח ביחידות מידה מקובלות; נוסחאות שטח והיקף המלבן; נפח תיבה, שטח פנים, קשר בין משקל ונפח; חישובי זמן;
ה	מרובעים: תכונות, מיון, קשרי הכלה; ריצוף, גבהים		סימטריה במרובעים	יחידות השטח המקובלות; נוסחאות השטח
ו		מיון גופים, פריסות גופים, גופים משוכללים (פעילות נוספת)		מעגל ועיגול; חישובי נפחים; יחידות נפח

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

תכנון שיעור

כיתה:

תאריך:

נושא השיעור:

מטרות השיעור

ציוד / צרש

פתיחה

מהלך השיעור

מסימה/הערכה

סיכום השיעור

תכנון שיעור

כיתה: _____

תאריך: _____

נושא השיעור: _____

מטרות השיעור

ציוד / צרע

פתיחה

מהלך השיעור

מסימה/הערכה

סיכום השיעור

תכנון שיעור

כיתה: _____

תאריך: _____

נושא השיעור: _____

מטרות השיעור

ציוד / צרש

פתיחה

מהלך השיעור

מסימה/הערכה

סיכום השיעור

תכנון שיעור

כיתה: _____

תאריך: _____

נושא השיעור: _____

מטרות השיעור

ציוד / צרש

פתיחה

מהלך השיעור

מסימה/הערכה

סיכום השיעור

תכנון שיעור

כיתה: _____

תאריך: _____

נושא השיעור: _____

מטרות השיעור

ציוד / צרע

פתיחה

מהלך השיעור

מסימה/הערכה

סיכום השיעור

תכנון שיעור

כיתה: _____

תאריך: _____

נושא השיעור: _____

מטרות השיעור

ציוד / צרע

פתיחה

מהלך השיעור

מסימה/הערכה

סיכום השיעור

תכנון שיעור

כיתה: _____

תאריך: _____

נושא השיעור: _____

מטרות השיעור

ציוד / צרע

פתיחה

מהלך השיעור

מסימה/הערכה

סיכום השיעור

תכנון שיעור

כיתה: _____

תאריך: _____

נושא השיעור: _____

מטרות השיעור

ציוד / צרע

פתיחה

מהלך השיעור

מסימה/הערכה

סיכום השיעור

תכנון שיעור

כיתה:

תאריך:

נושא השיעור:

מטרות השיעור

ציוד / צרש

פתיחה

מהלך השיעור

מסימה/הערכה

סיכום השיעור

תכנון שיעור

כיתה: _____

תאריך: _____

נושא השיעור: _____

מטרות השיעור

ציוד / צרע

פתיחה

מהלך השיעור

מסימה/הערכה

סיכום השיעור

תכנון שיעור

כיתה: _____

תאריך: _____

נושא השיעור: _____

מטרות השיעור

ציוד / צרע

פתיחה

מהלך השיעור

מסימה/הערכה

סיכום השיעור

לוח חופשות

ראש השנה - רביעי, חמישי ושישי 02-04.10
הלימודים יתחדשו ביום ראשון 06.10

יום הכיפורים - שישי ושבת 11-12.10
ימי חופשה בין כיפור לסוכות - ראשון עד שלישי 13-15.10

הולדת הנביא מוחמד
יום אחד

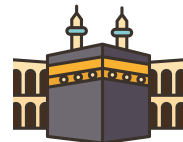
סוכות - יום רביעי 16.10 עד יום חמישי 24.10
הלימודים יתחדשו ביום שישי 25.10

חנוכה - שישי עד חמישי 27.12-02.01
הלימודים יתחדשו ביום שישי 03.01

רמדאן
חודש הצום

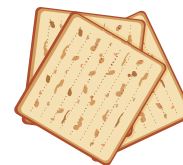
פורים - שישי עד ראשון 14-16.03
הלימודים יתחדשו ביום שני 17.03

עיד אל-פיטר (חג הפסקת הצום)
ארבעה ימים

פסח - יום שישי 04.04 עד יום שבת 19.04
הלימודים יתחדשו ביום ראשון 20.04

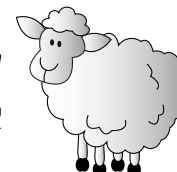
יום העצמאות - יום חמישי 01.05
הלימודים יתחדשו ביום שישי 02.05

שבועות - ראשון ושני, 01-02.06
הלימודים יתחדשו ביום שלישי 03.06

עיד אל-אדחא (חג הקורבן)
ארבעה ימים

2 ימי בחירה - בתיאום מראש עם אורית
ובהתאם לצרכי המערכת

**המחברת עוצבה ונערכה על ידי נועה גלץ
השימוש במחברת זו מותר לשימוש אישי בלבד.
כל שימוש מסחרי, שכפול או הפצה ללא אישור מפורש מהיוצרת
אסורים בהחלט.**